

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 94 | 4-10 april 2022

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 70 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een [advies](#) van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde [database](#) samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

4 april: Het Grondwettelijk Hof heeft geen schending van de rechten vastgesteld in de voorlopige hechtenis van de Koerdische politicus Figen Yüksesdağ in verband met een proces over dodelijke protesten in het zuidoosten van Turkije in 2014.

6 april: Veysel Tıkaç, een zieke voormalige leraar die gevangen is gezet wegens vermeende banden met de Gülen-beweging, heeft in een brief aan zijn familie gezegd dat zijn gezondheid in de gevangenis een wending heeft genomen. Tıkaç lijdt aan een chronische hartkwaal, diabetes en nierfalen.

9 april: Volgens berichten heeft een gevangenis in Diyarbakır twee Koerdische gevangenen die daarvoor in aanmerking kwamen, hun voorwaardelijke vrijlating geweigerd op grond van "gebrek aan goed gedrag".

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over [Yusuf Bilge Tunc](#), een voormalige werknemer uit de

publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke [gedwongen verdwijningen](#) van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

4 april: De politie in İzmir heeft 16 mensen kort vastgehouden voor het bijwonen van Nevruzvieringen op 20 maart.

5 april: De politie in Muğla hield 30 mensen aan die deelnamen aan Nevruz-vieringen op 20 maart

5 april: De openbare aanklagers van Mersin hebben een onderzoek ingesteld naar 22 advocaten wegens het houden van een persconferentie over een zieke gevangene.

8 april: De politie in Istanboel greep in bij een protestdemonstratie ter ondersteuning van twee gevangenen die in hongerstaking waren, en hield twee mensen aan. De arrestanten werden de volgende dag vrijgelaten.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

5 april: Een openbare aanklager in Istanboel heeft columnist Ender İmrek aangeklaagd wegens belediging van de president in een artikel waarin hij kritiek uitte op de regering.

5 april: Het Grondwettelijk Hof oordeelt dat een uitspraak van een lagere rechtbank waarbij een lokale krant werd veroordeeld tot het betalen van een

schadevergoeding aan een oppositieparlementslid, een schending is van de vrijheid van meningsuiting en de mediavrijheid.

5 april: Aanklagers in Istanboel hebben mediamedewerkers Pakrat Estukyan, Cihan Doğan, Emran Emekçi, Mehmet Nimet Sevim en Ramazan Yurttapan aangeklaagd wegens het verspreiden van terroristische propaganda in een tijdschriftuitgave.

5 april: De rechtbank in Diyarbakır heeft besloten de toegang tot drie nieuwswebsites te blokkeren.

5 april: Een rechtbank in Aydın spreekt drie personen vrij die terechtstonden op beschuldiging van belediging van de president.

5 april: Het Grondwettelijk Hof oordeelt dat de disciplinaire straf die een gevangene kreeg opgelegd werd omdat hij in hongerstaking was gegaan, in strijd is met zijn recht op vrije meningsuiting.

6 april: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de Turkse waakhond voor de media, heeft geldboetes opgelegd aan de zenders Halk TV, KRT en TELE1 voor hun berichtgeving over beschuldigingen van kindermisbruik in een religieus bijlescentrum in Erzurum.

6 april: De autoriteiten kondigen aan dat zij in maart 2.468 sociale media-accounts hebben onderzocht.

6 april: Een rechtbank in Istanboel heeft bevestigd dat het proces bij verstek van 26 verdachten van de moord op journalist Jamal Khashoggi in het Saudische consulaat in Istanboel is stopgezet en naar Riyad is overgebracht.

8 april: Een rechtbank in Ardahan besluit de toegang tot een webpagina van de linkse krant Umut te blokkeren.

9 april: Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat de voorlopige hechtenis van de Koerdische politica Leyla Güven in 2018 in strijd was met haar rechten. Güven werd gearresteerd omdat zij de militaire operatie van Turkije tegen Syrische Koerdische milities een "invasie" noemde.

9 april: Het Grondwettelijk Hof heeft de beroepen verworpen van de journalisten Murat Ağırel, Barış Pehlivan, Hülya Kılınç, Ferhat Çelik, Aydın Keser en Müyesser Yıldız, die schending van hun rechten eisen omdat zij gevangen zijn gezet in verband met hun

verslaggeving over de dood van Turkse inlichtingsofficieren in Libië in 2020.

9 april: Volgens berichten heeft een rechtbank in Istanbul besloten de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van corruptie waarbij een voormalige minister van Handel betrokken was.

BEWEGINGSVRIJHEID

7 april: Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat de intrekking van het paspoort van Dilek Dünder, de echtgenote van de verbannen journalist Can Dünder, een schending van de rechten vormde.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

5 april: De American Bar Association (ABA) heeft ter gelegenheid van de Dag van de Advocaat in Turkije een verklaring afgelegd waarin wordt gewezen op de arrestatie, vervolging en opsluiting van Turkse advocaten wegens hun beroepsactiviteiten.

6 april: Een rechtbank in Istanboel heeft bevestigd dat het proces bij verstek van 26 verdachten van de moord op journalist Jamal Khashoggi in het Saudische consulaat in Istanboel is stopgezet en naar Riyad is overgebracht.

KOERDISCHE MINDERHEID

4 april: De politie in Erzurum heeft drie leden en leidinggevenden van de HDP aangehouden.

4 april: Het Grondwettelijk Hof heeft geen schending van de rechten vastgesteld in de voorlopige hechtenis van de Koerdische politicus Figen Yükseskağ in verband met een proces over dodelijke protesten in het zuidoosten van Turkije in 2014.

5 april: De bewakers in een gevangenis in Bayburt bedreigden gedetineerden verbaal, namen hun bezittingen in beslag bij het fouilleren van de afdeling en verboden hen brieven in het Koerdisch te schrijven.

5 april: De rechtbank in Diyarbakır besloot de toegang tot drie nieuwswebsites te blokkeren, waaronder een website van het pro-Koerdische persbureau Etkin.

5 april: Een rechtbank in Diyarbakır heeft besloten HDP-bestuurder Berna Çelik vrij te spreken van beschuldiging van terrorisme. Het bureau van de openbare aanklager maakt dezelfde dag bezwaar tegen de uitspraak.

9 april: Het Constitutioneel Hof oordeelde dat de voorlopige hechtenis van de Koerdische politica Leyla Güven in 2018 in strijd was met haar rechten. Güven werd gearresteerd omdat ze de militaire operatie van Turkije tegen Syrische Koerdische milities een "invasie" noemde.

9 april: Volgens berichten weigerde een gevangenis in Diyarbakır voorwaardelijke vrijlating aan twee Koerdische gedetineerden die daarvoor in aanmerking kwamen, onder verwijzing naar "gebrek aan goed gedrag."

9 april: Een racistische menigte in Karaman valt een groep Koerdische universiteitsstudenten aan die een folkloristische dans uitvoeren.

ANDERE MINDERHEDEN

10 april: Twee Armeense minderheidsscholen in Istanboel werden vernield door onbekenden die racistische symbolen op hun hekken spotten.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

4 april: Een gevangenis in Balıkesir ontzegt sommige gedetineerden het recht op videogesprekken.

5 april: De bewakers in een gevangenis in Bayburt hebben gedetineerden verbaal bedreigd, hun bezittingen in beslag genomen tijdens het fouilleren van de afdeling en hen verboden brieven in het Koerdisch te schrijven.

5 april: Uit een rapport van de Raad van Europa (RvE) blijkt dat Turkije in januari 2021 met 325 gevangenen per 100.000 inwoners het op één na hoogste detentiecijfer van de 47 lidstaten had. Uit het rapport bleek ook dat Turkije de op vijf na drukste gevangnissen in Europa heeft, met 108 gedetineerden per 100 beschikbare plaatsen.

5 april: Het Grondwettelijk Hof oordeelt dat de disciplinaire straf die een gevangene kreeg opgelegd omdat hij in hongerstaking was gegaan, in strijd is met zijn recht op vrije meningsuiting.

6 april: Een gevangenis in Denizli weigerde politieke gevangenen het recht op een wekelijks videogesprek.

7 april: Een gevangenisbestuur in Kayseri censureerde een brief die een zieke gevangene naar een nieuwswebsite wilde sturen over haar strijd.

7 april: Een vrouwengevangenis in Kocaeli legde willekeurig disciplinaire sancties op aan gevangenen, weigerde hen medische behandeling en ging niet in op hun verzoeken om boeken en tijdschriften.

8 april: Een gevangenis in Kocaeli weigerde Ahmet Dizlek, een gedetineerde met maagkanker in stadium vier die eind vorig jaar een operatie onderging, de nodige gezondheidszorg. Dizlek, wiens maag vijf maanden geleden volledig werd verwijderd, is niet naar een ziekenhuis gebracht voor een vervolgonderzoek.

9 april: Het aantal gedetineerden in Turkse gevangnissen, die de capaciteit hebben om 271.823 mensen veilig op te sluiten, bereikte eind maart een recordhoogte van 314.512, volgens gegevens van het ministerie van Justitie.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

7 april: Human Rights Watch (HRW) publiceerde een rapport waaruit blijkt dat Griekenland migrantenhelpers gebruikt bij het systematisch terughdrijven van migranten naar Turkije.

FOLTERING EN MISHANDELING

4 april: De gendarmerie in Van heeft een man genaamd Yakup Avan, die zij aanhielden wegens vermeende smokkel, fysiek mishandeld.

7 april: Familieleden van gedetineerden in een gevangenis in Afyon beweerden dat de gevangenisautoriteiten de gedetineerden mishandelden en psychisch misbruikten.

7 april: De bewakers in een gevangenis in Diyarbakır hebben gedetineerden fysiek en verbaal mishandeld.

8 april: De bewakers van een gevangenis in Muğla mishandelden de zieke gevangene Mehmet Salih Filiz, die weigerde zich te laten fouilleren tijdens een onvrijwillige overplaatsing uit een andere gevangenis. Filiz werd later in een eenpersoons cel geplaatst.

8 april: De politie in İzmir bedreigde verbaal een bezorger met wie zij in een ruzie verwickeld waren geraakt.

8 april: Agenten van de gemeentepolitie in Van hebben straatverkopers fysiek mishandeld.

9 april: De bewakers in een gevangenis in Ağrı hebben drie gedetineerden mishandeld.

9 april: Gevangenispersoneel in Diyarbakır verbrak het telefoongesprek van gevangene Ibrahim Ayaz met zijn familie toen hij sprak over een geval van mishandeling waarvan hij het slachtoffer was.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

6 april: Het Braziliaanse Hooggerechtshof heeft het verzoek van Turkije om uitlevering van een zakenman verworpen omdat hij banden heeft met de Gülen-beweging, en zegt dat er geen garantie is dat de zakenman een eerlijk proces zal krijgen als hij wordt uitgeleverd.

VROUWENRECHTEN

4 april: Uit een enquête van een enquêtebureau blijkt dat huiselijk geweld het ernstigste probleem is waarmee vrouwen in Turkije te kampen hebben.

6 april: Uit een verslag van Bianet over gender gerelateerd geweld blijkt dat mannen in maart minstens 25 vrouwen hebben gedood en minstens 51 vrouwen geweld hebben aangedaan.